

65

До Ювілею
Вчителя

*Той, хто йде та надихає,
наповнює сенсами
та змінює*

Книга привітань до ювілею Вчителя: доктора юридичних наук, професора В. О. Тулякова / під. ред. Л. Ю. Тімофєєва, Д. О. Балобанова. Одеса : Національний університет «Одеська юридична академія», 2026. 98 с. DOI: <https://doi.org/10.32837/11300.33769>

Книга присвячена привітанням, спогадам щодо співпраці та сумісної наукової діяльності протягом останніх 40 років учнів, колег, друзів професора кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія», члена-кореспондента Національної академії правових наук України, заслуженого діяча науки і техніки України, судді ad-hoc Європейського суду з прав людини, д.ю.н., проф. Вячеслава Олексійовича Тулякова.

Видається в авторській редакції.

До ювілею провідного українського вченого у галузі кримінального права, кримінології, віктимології та міжнародного кримінального правосуддя, чийі наукові досягнення мають фундаментальне значення для розвитку вітчизняної правової науки, законодавства та практики, а також для інтеграції України до європейського правового простору, професора кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія», члена-кореспондента Національної академії правових наук України, заслуженого діяча науки і техніки України, судді ad-hoc Європейського суду з прав людини, д.ю.н., проф. Вячеслава Олексійовича Тулякова

65 років

40 років науково-педагогічної діяльності

15 років (2000-2015) завідувач кафедри кримінального права

17 років (2005-2022) проректор з міжнародних зв'язків

23 роки – професор

5 докторів юридичних наук

26 кандидатів юридичних наук

понад 500 наукових, навчально-методичних і науково-практичних праць, опублікованих в Україні та за кордоном

Безліч ідей

Неохопний обсяг сенсів та користі

Безцінний внесок у розвиток науки

Безмежна Вдячність, за те, що Ви робите

Зміст

I. Вітання від учнів

Козаченко О. В. Більше 40 Років відданого служіння українській кримінології.....	6
Михайленко Д. Г. Образ корупції та протидія їй у наукових працях професора Вячеслава Тулякова.....	11
Балобанова Д. О. До Ювілею Вчителя	18
Горбачова І. М. З нагоди Ювілея Вчителя	21
Хильченко А. С. Дорогому Учителю в День народження.....	22
Тавлуй О. В. З Ювілеєм!	27
Тімофєєва Л. Ю. Про Вчителя.....	28
Вірт А. Слово від аспірантки.....	33

II. Вітання від вчених та колег

Борисов В. І. «Не у владі людини її шлях» (Єремія 10:23), але шлях вченого у владі Вячеслава Олексійовича Тулякова.....	35
Фріс П. Л. Келих за друга	39
Музика А. А. З нагоди Ювілею Вячеслава Тулякова (2026 рік).....	43
Гуторова Н. О. Професор Вячеслав Туляков – поєднання глибоких академічних знань з неперевершеним почуттям гумору	47
Савінова Н. А. Мрійник vs Вчений.....	49
Шепітько В. Ю., Шепітько М. В. Роль професора Вячеслава Тулякова у розробці доктрини кримінально-правових наук: per aspera ad astra.....	52
Батиргарєєва В. С. Слово про вченого та мислителя.....	59
Стрижевська А. А. The world needs more teachers like you	64
Гацелюк В. О. Метр тримає темп і треба не відставати	66
Медицький І. Б. Доленосна зустріч	70
Андрушко А. В. До Ювілею Вячеслава Олексійовича Тулякова	74
Харитонova О. В. Професор Туляков В.О.: трансверсальний розум	77
III Наукове та університетське життя.....	80

Вітання від учнів, колег та вчених

I. Вітання від учнів

БІЛЬШЕ 40 РОКІВ ВІДДАНОГО СЛУЖІННЯ УКРАЇНСЬКІЙ КРИМІНОЛОГІЇ

28 липня 2026 року Вячеслав Олексійович ТУЛЯКОВ відзначає ювілей – 65 років з Дня свого народження і ця, на перший погляд, особиста подія, є приємним приводом для всіх, хто знайомий з ювіляром і має досвід тривалого з ним спілкування, поділитись власними спостереженнями про ту роль, яку відіграв професор Вячеслав Олексійович ТУЛЯКОВ у їхніх наукових здобутках, залишивши оцінку фактору його наукового доробку в процесі розвитку українського кримінального права і кримінології тим, хто вважає за доцільне зосередитись саме на цьому аспекті життєдіяльності відомого широкому загалу науковця, не маючи приємного досвіду тривалого особистого спілкування з ювіляром.

Передуючи своїм подальшим спогадам, хочу наголосити на наступному: навчаючись в Одеському державному університеті ім.

І.І. Мечникова в період з 1990 до 1996 роки у мене не було можливості слухати лекції Вячеслава Олексійовича, однак, не зважаючи на це, я вважаю його своїм Вчителем, поряд з науковим керівником кандидатської дисертації доцентом МИРОШНИЧЕНКО Наталією Анатоліївною та іншими представниками науково-педагогічного складу кафедри кримінального права та інших суміжних кафедр, які щедро ділились знаннями, досвідом з нами, на той момент, молодим поколінням спочатку студентів, а потім дослідників, які мали за мету визначити перспективи подальшого розвитку українського кримінального права і кримінології.

Знайомство з ювіляром, яке стало доленосним в моєму житті, відбулось в 1999 році під час складання в стінах тоді ще Одеської державної юридичної академії фахового екзамену для кандидатського мінімуму з кримінального права та кримінології, яке залишилось в пам'яті не через власні відповіді на численні запитання, а через авторитетність екзаменаторів: професора БАГРІЙ-ШАХМАТОВА Леоніда Васильовича, який визначав достатність моїх знань для того, щоб претендувати на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук з кримінального права та, на той момент, доцента кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права ТУЛЯКОВА Вячеслава Олексійовича, який встановлював рівень моєї підготовки з кримінології. Відверто я і не помітив, як екзамен перейшов у товариську бесіду, в якій було більше порад від екзаменаторів щодо подальшого більш глибокого опанування предметом та методами наукового пізнання. І хоча з 1999 року я почав працювати в

Миколаївському відокремленому підрозділі Одеської державної юридичної академії, наступна моя зустріч, яка залишилась в пам'яті, відбулась у 2006 році, під час якої мали місце узгодження теми моєї майбутньої докторської дисертації та погодження Вячеслава Олексійовича на виконання функцій наукового консультанта, за що окрема і сердечна подяка ювіляру. Впевнений, що правильне обрання наукової теми, яка не обмежується тільки процесом підготовки докторської дисертації, а стає орієнтиром для всіх подальших наукових досліджень, є процесом вкрай відповідальним і проблемним без глибоких теоретичних знань, досвіду визначення актуальності з урахуванням перспектив цивілізаційного розвитку держави і суспільства. Всі ці якості в повній мірі притаманні професору Вячеславу Олексійовичу ТУЛЯКОВУ і якими він завжди охоче готовий ділитися з оточуючими, за що окрема подяка і низький уклін.

Подальша тривала робота над написанням і виданням монографії та підготовки до захисту і безпосередньо самого захисту докторської дисертації засвідчила, що поряд з неймовірним професіоналізмом, фундаментальними знаннями, творчим підходом до вирішення складних наукових проблем, націленістю на практичну значущість результатів дослідження, Вячеслав Олексійович має привабливі людські якості, які дозволяють значно зменшити власну емоційну напругу, що природньо виникає в процесі виконання вказаних видів наукових робіт та їх подальшого оприлюднення. З того часу минуло майже 15 років, але до сих пір гостро відчуваєш ту неймовірно важливу та позитивну роль, яку

відіграв професор Вячеслав Олексійович ТУЛЯКОВ в твоєму становленні як науковця, за що велика подяка ювіляру!

Долі було потрібно продовжити наші тісні наукові контакти в умовах роботи спеціалізованої вченої ради із захисту кандидатських і докторських дисертацій протягом більше 10 років, і весь цей час я мав можливість сприймати наукові погляди професора Вячеслава Олексійовича ТУЛЯКОВА так би мовити з перших вуст і буду відвертим, більшість висловлених наукових поглядів резонувало з особистими науковими поглядами, а якщо і виникав дисонанс, то це завжди сприймав як необхідність ще раз осмислити окремі аспекти наукового пошуку та переконатися в їх правильності і логічності. Всі хто мав можливість спілкуватися з ювіляром під час засідань спецради знають, що він завжди щедро і відверто готовий ділитися тими ідеями, які в неймовірній кількості формуються в його свідомості, і ти дуже жалієш, що не маєш можливості щоденно знаходитись поруч для того, щоб нотувати ці цікаві та непересічні думки, якими відрізняється науковий доробок професора Вячеслава Олексійовича ТУЛЯКОВА.

Хочу подякувати шановному науковому консультанту, блискучому науковцю, непересічній людині, колезі, який є зразком у відношенні до справи за те, що він був, він є і бажаю, щоб ще довгі роки був у моєму професійному житті в якості базового орієнтиру професійної, наукової і творчої діяльності! Низький вам уклін, шановний Вячеслав Олексійович!

Одночасно хочу побажати ювіляру міцного здоров'я, внутрішнього щастя, всіх можливих форм благополуччя,

подальших досягнень у всіх сферах життя! Нехай Ваші глибокі знання, безцінний досвід, мудрість продовжують надихати колег, учнів, однодумців, а попереду буде ще багато можливостей для активної наукової діяльності, реалізації цікавих проєктів та оригінальних ідей!

З глибокою повагою,

в.о. завідувача кафедри кримінального права та інших кримінально-правових дисциплін Миколаївського навчально-наукового інституту права Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор

Олександр Козаченко

Михайленко Д. Г.

Вищий антикорупційний суд,
заступник Голови, суддя Апеляційної палати,
доктор юридичних наук, доцент

ОБРАЗ КОРУПЦІЇ ТА ПРОТИДІЯ ЇЙ У НАУКОВИХ ПРАЦЯХ ПРОФЕСОРА ВЯЧЕСЛАВА ТУЛЯКОВА

Ювілей професора Вячеслава Олексійовича Тулякова – це нагода не лише висловити глибоку та щиру повагу видатному Вченому та Вчителю, а й осмислити масштаб і внутрішню логіку його наукової спадщини. Оригінальні та яскраві ідеї професора завжди дозволяли мені усвідомити наскільки цікавою є кримінальна юриспруденція, спонукали до постійної роботи над розвитком своїх знань та мотивували. Пам'ятаю, що під час перших знайомств із працями Вячеслава Олексійовича та його тезами на лекціях далеко не всі його ідеї були для мене очевидними, адже суттєво випереджали моє тодішнє розуміння кримінально-правової матерії. Лише з досвідом я розумів, наскільки багато в них закладено.

Фундаментом наукових досліджень професора Тулякова є кримінальне право як жива система, що повинна ефективно реагувати на суспільні зміни, не втрачаючи правової визначеності, пропорційності та поваги до людської гідності. Суттєвий вплив наукові праці та ідеї Вячеслава Олексійовича мали також на мене, адже однією з помітних ліній його досліджень стала протидія корупції – від осмислення її соціальної природи до розроблення (1) конкретних та ефективних механізмів відповідальності, (2) підходів з гармонізації пропонованих заходів до європейських стандартів, (3) принципів корпоративного compliance, (4) ідей щодо конфіскації та протидії відмиванню коштів.

У працях професора корупція висвітлюється як інституційна дисфункція і паралельний порядок. Так, корупція в судах розкривається не лише як хабарництво, а як дисфункція цілої системи організаційного, олігархічного, корпоративного, політичного, інформаційного та внутрішнього контролю. Корупційні зв'язки зберігаються тому, що можуть бути вигідними, звичними й функціональними для учасників владних відносин [«Корупція і суди...», 2003 (у співавторстві з Є. Ю. Полянським)]. У подальшому корупція вже описується як компенсаційний механізм слабкого державного правопорядку [«Рівні кримінально-правового регулювання», 2013] та навіть як приклад сингулярності (стан кримінального права в широкому сенсі, при якому антиправо як цінність (суб'єктивне право) поглинає (анігілює) право позитивне), за яким зловживання владою стає джерелом ефективності виховної функції або як базис зловживань (корупція як модель державного

управління; паралельна (бандитська) юстиція як субститут судової влади) [«Сингулярність кримінального права та державний примус», 2016]. За слабких інститутів корупція виконує функцію квазіринку доступу до публічних благ. «Квазіправо» на корупцію є соціологічною адаптацією, а не нормативною легітимацією: навіть якщо індивідуальна мета і засіб здаються учасникові придатними, системна шкода робить корупцію непропорційною, а тому корупція є симптомом деградації права та держави [«Право на корупцію або, система годування», 2026]. Звідси випливає одна з характерних рис наукового мислення професора Тулякова – він завжди демонструє не тільки юридичну форму правопорушення, а й механізм, завдяки якому воно відтворюється.

На основі вимоги правової визначеності та системного бачення корупції як явища Вячеслав Олексійович сформулював принципово важливу тезу – широке й мінливе кримінологічне поняття корупції не можна механічно переносити у формально визначене кримінальне право. Закон має реагувати не на абстрактне суспільне явище, а на конкретні діяння з чітко встановленими ознаками [«Віктимологія...», 2000]. У подальшому ця теза набула подальшого розвитку – невизначена й аморфна кримінально-правова норма сама здатна створювати умови для системного свавілля, масових порушень прав людини, керованого суддівського розсуду та корупції [«Методологія пустелі...», 2011].

У 2013 році було честю підготувати у співавторстві з професором Туляковим розділ «Кримінальна відповідальність державного службовця», де у межах окресленого вище системного

погляду на корупцію була описана більшою мірою юридична форма протидії їй (обґрунтовано потребу єдиної антикорупційної термінології; розмежовано публічний, приватний сектори та осіб, які надають публічні послуги, у контексті корупційних правопорушень; визнано перспективною норму про незаконне збагачення тощо).

Вагомим внеском у науку кримінального права є розвинута професором Туляковим методологія апроксимації кримінального законодавства (від фундаментальних ідей 2009 року до сучасних спеціальних досліджень). Гармонізація у працях професора потребує аналізу права ЄС, практики Суду Європейського Союзу, національної правової культури, принципів субсидіарності, пропорційності та прав людини. Ці підходи застосовано до конкретних європейських вимог щодо підкупу в публічному і приватному секторах, торгівлі впливом, зловживання становищем, незаконного збагачення, відповідальності юридичних осіб, конфіскації та іншим санкціям тощо [«Гармонізація матеріально-правових норм щодо корупції: виклики для Європейського Союзу та України», 2024]. У подальшому Вячеслав Олексійович запропонував сфокусоване бачення євроінтеграції України в площині кримінального права як процесу прийняття цілісної архітектури *acquis* кримінальної юстиції [«Пріоритетні напрями адаптації кримінального права України до *acquis* ЄС», 2026].

У контексті конкретних інструментів протидії корупції професор Туляков розглядає відповідальність за корупційні правопорушення як спеціальний правовий режим. Для корупційних

правопорушень існує спеціальний режим: особливі заборони й обмеження щодо звільнення від відповідальності, покарання, його відбування, призначення покарання та спеціальної конфіскації. Будь-яке обмеження прав водночас має відповідати законності, необхідності й Конвенції про захист прав людини [«Режими кримінально-правового регулювання у європейському вимірі», 2023]. Ця ідея отримала практичне продовження [«Structured Sentencing Algorithm for Ukraine», 2025]: розмір неправомірної вигоди, посада, обсяг повноважень, системність поведінки та її вплив на права й інституції перетворені на структуровані критерії індивідуалізації покарання.

Професор Туляков дослідив як повномасштабна війна росії проти України та функціонування Чорноморської зернової ініціативи створили нові можливості для організованої злочинності (описано як злочинні мережі використовують зернову торгівлю для отримання незаконних прибутків через контрабанду, корупцію, ухилення від сплати податків, підробку документів і маніпуляції з логістичними ланцюгами тощо). Висновки ґрунтуються, зокрема, на відкритих джерелах, офіційних даних та інтерв'ю з експертами та фіксують як війна трансформує корупцію в системний фактор, що підсилює організовану злочинність та загрожує продовольчій безпеці. [«Shadows in the Wheat Fields: Unravelling the Implications of Organized Crime in the Black Sea Grain Initiative», 2025].

Приємно, що професор Туляков не оминув увагою і практику Вищого антикорупційного суду! При описі моделі цивільної конфіскації професор акцентує, що юридично механізм ВАКС

більше схожий на «суто майновий захід», але по факту для власника це quasi-податок зі ставкою 100 % на ту частину активів, origin яких він не зумів документально обґрунтувати. Тут є принципово важливий момент для концепції права власності: відсутність задокументованого походження трансформується з суто процесуальної проблеми («не можу довести») на субстантивну («не маю права захищати цей актив»). Вячеслав Олексійович вносить цікаву пропозицію – не наполягати на односторонній формулі «Немає декларованого походження – немає захищеного права власності», а виводить двоступеневий режим зворотного не захисту «reversible unprotection» (Крок 1: майно з незадекларованим походженням переходить в режим умовно незахищеного: воно підлягає заморожуванню/обмеженню розпорядження, але власник зберігає можливість ex post обґрунтувати походження в розумний термін; Крок 2: за відсутності переконливих пояснень: перехід до режиму стійкого позбавлення захисту (конфіскація/спеціальна конфіскація/цивільно-правова конфіскація, або пунітивна компенсація) з обов’язковим судовим контролем за стандартами ЄСПЛ (Gogitidze, Grifhorst)) [«Податково нейтральні «брудні» гроші: «No Tax for Tips», відмивання та юрисдикційна асиметрія в Україні», 2026].

У такому обмеженому форматі, звичайно, неможливо описати всі наукові здобутки професора. Роботи Вячеслава Олексійовича демонструють, що він має унікальний та яскравий науковий стиль – фундаментальне розуміння традиційних кримінально-правових проблем поєднується з інтелектуальною сміливістю і здатністю

бачити за окремою нормою широку інституційну картину. Окрім цього для мене професор Туляков – це не лише видатний учений, а й людина надзвичайно широкої культури. Особливо захоплює його щира любов до рідної Одеси. Його розповіді про Одесу – це завжди окреме задоволення та мистецтво опису історії, архітектури, людей, кухні (!), маловідомих фактів та легенд з додаванням тонкого «професорського» гумору.

Ювілей Професора Вячеслава Тулякова – це привід подякувати за його визначні наукові здобутки, які дають підставу сказати: «Якщо я бачив далі, то лише тому, що стояв на плечах гігантів».

Нових наукових ідей та творчої енергії, шановний Вячеславе Олексійовичу!

ДО ЮВІЛЕЮ ВЧИТЕЛЯ

У кожного є вчитель. І, навіть, не один. Той, хто був першим в молодшій школі, або той, хто був улюбленим в старшій, або той, хто був поруч протягом життя та вчив йому. І в мене є – Вячеслав Олексійович Туляков.

Я пам'ятаю, як зустрівши мене, без п'яти хвилин випускницю, в коридорі Академії, майже на сходах, він запитав мене, чи йду я працювати на кафедру кримінального права. Невже від такої пропозиції можна було відмовитися? Ця співпраця тривала 20 років та не припиняється зараз, хоча наші «кораблі трохи розійшлися».

Усіляке було... Були сльози, нерви, образи, злість (з мого боку), нерозуміння ідей та того, що від мене хоче професор, та думка, що я ніколи не впораюся з тією клятою дисертацією. А була гордість й впевненість у собі, коли Вячеслав Олексійович вводив

мене в коло видатних науковців та представляв як свою ученицю. Навіть зараз, коли мене питають, хто був моїм науковим керівником, а я відповідаю, що Вячеслав Олексійович Туляков, це додає мені ваги в очах співрозмовника. Я, звісно, молодець, але чи досягла б я всього того, що маю у професійній сфері, без «чарівних» поштовхів зі сторони вчителя? Я вдячна!

Вячеслав Олексійович не тільки видатний вчений-кримінолог, а й дуже різнопланова, високоінтелектуальна особистість з широким колом інтересів. Хто, краще за нього, розповість вам за вино, його смак та технології виробництва? Я вірю, що ще багато-багато років Вячеслав Олексійович буде знаходити собі нові захоплення, мати міцне здоров'я та сили на їх реалізацію, й отримувати задоволення від всього того, чим займається!

Многая літа!

Дар'я Балобанова

З нагоди Ювілея Вчителя

Є Вчителі, які залишаються в нашому житті значно довше, ніж тривають студентські роки. Наше знайомство розпочалося ще тоді, коли я була студенткою і слухала Ваші лекції, дискутували на практичних заняттях. Ви ніколи не обмежуєтесь простим викладом норм закону, вчите бачити логіку за кожною нормою кримінального закону, життя та долю людей – за юридичною конструкцією. Ви не даєте готових відповідей, а вчити мислити, мислити не класично, а поза схемами та стандартами.

Ви належите до вчених, які не просто досліджують кримінальне право, а формують нові напрями його розвитку. Ваші праці з кримінального права, кримінології та віктимології стали орієнтиром для кількох поколінь науковців і практиків. Ваш авторитет давно вийшов за межі університетської аудиторії. Суддя *ad hoc* Європейського суду з прав людини, знаний учений, наставник, автор фундаментальних наукових праць — усі ці здобутки є закономірним результатом багаторічної відданості праву та науці. Водночас для своїх учнів Ви завжди залишалися насамперед Учителем, який відкриває нові горизонти мислення й надихає не боятися складних наукових викликів.

Мені пощастило, оскільки доля подарувала мені можливість продовжити у Вас навчатися — як у наукового керівника. І сьогодні я особливо вдячна Вам за віру в сміливі наукові ідеї: коли тема дослідження здавалася незвичною або навіть занадто ризикованою, Ви не лише підтримали її, а й допомогли побачити ті наукові горизонти, які інші не помічали. Ваше нестандартне мислення, здатність дивитися на кримінальне право ширше, ніж це прийнято, стали тією силою, завдяки якій моя дисертація відбулася. Завдяки Вашому нестандартному мисленню, сміливості виходити за межі звичних концепцій і щирій вірі у своїх учнів ця робота стала успішним науковим дослідженням.

Мене захоплює ще одна Ваша риса — поєднання професійної мудрості й молодості душі, якій цікаво відкривати нове, дискутувати, шукати нестандартні рішення, надихати інших. Для багатьох Ви — знаний професор, доктор юридичних наук, кримінолог, віктимолог. Для своїх учнів Ви насамперед Учитель — той, хто не лише передає знання, а й формує спосіб мислення, вчить не боятися складних тем, не задовольнятися очевидним і завжди шукати власний науковий шлях.

Щиро бажаю Вам міцного здоров'я, невичерпної енергії, нових наукових відкриттів, талановитих учнів і радості від того, що Ваша праця продовжується в кожному з нас, бажаю сила та наснаги ще багато років творити, досліджувати, сперечатися, дивувати своїми ідеями й надихати нові покоління правників. Нехай кожен новий день приносить радість відкриттів, повагу колег, любов близьких і натхнення творити далі. Адже справжній Учитель не вимірює своє

життя роками — його життя продовжується в учнях, книгах, ідеях і добрих справах.

Дякую Вам за знання, за підтримку, за довіру і за той безцінний приклад, який Ви подаєте своїм життям. Для мене велика честь бути Вашою ученицею.

Кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального права
НУ ОЮА
Горбачова І.М.

Дорогому Учителю в День народження

Навчаючись в Інституті прокуратури та слідства Національного університету «Одеська юридична академія», моя зацікавленість науками кримінально-правового циклу була очевидною. З третього курсу я мріяла продовжити навчання в аспірантурі. Вперше я почула виступ професора Вячеслава Олексійовича Тулякова на студентській конференції. Його геній науковця та непересічна харизма залишила незабутнє враження та укріпила моє бажання вивчати науку кримінального права. З тих пір я почала багато працювати, не залишаючи собі вільного часу. Вячеслав Олексійович дав мені шанс, за що я йому невимовно вдячна, та продемонстрував свою людяність, побачивши та оцінивши мої зусилля. Пам'ятаю свою першу статтю «Диференціація кримінальної відповідальності» та основні зауваження та настанови Професора, якими я користуюсь і нині. Не можу не вимовити слова вдячності за вибір теми дисертаційного дослідження, надану свободу у науковій творчості та керівництво під час захисту. Учителю, це я вважаю одним із головних своїх здобутків. За Вашу довіру на початку моєї викладацької діяльності, Ваші знання, за те, що я займаюсь тим, про що мріяла. Щиро

вважаю, що Ви є тією людиною та спеціалістом, кого просто приємно слухати та від кого є чому завжди повчитися, навіть стилю зовнішнього вигляду та манері відчувати життя!

Вельмишановний Вячеславе Олексійовичу!

Професоре та Учителю, від усієї душі вітаю Вас з Днем народження! Ваша висока професійність, геній ученого, мудрість та відданість науці викликають щирий захват. Маю за честь бути Вашою ученицею, дякую за Ваші безцінні знання, терпіння та настанови, а також гідний приклад для наслідування.

Бажаю Вам міцного здоров'я, невичерпної енергії, нових наукових відкриттів та реалізації всіх амбітних планів. Нехай кожен день приносить радість від улюбленої справи та підтримку однодумців.

Ваш розум – світло для багатьох поколінь, Ви гідний приклад відданості справі.

Сьогодні, в день народження святковий,

Бажаєм щастя й успіхів у державі!

Нехай нові відкриття дарують крила,

А кожен день приносить тільки мир,

Студенти поважають хай безмірно,

І буде в серці завжди позитив!

З великою повагою та вдячністю, Анастасія Хильченко

З ЮВІЛЕЄМ!

Шановний Вячеславе Олексійовичу, щиро вітаю Вас із Днем народження!

Хочу висловити слова надзвичайної вдячності професору, доктору юридичних наук, члену-кореспонденту Національної академії правових наук України, судді ad hoc Європейського Суду з прав людини Вячеславу Олексійовичу Тулякову! Саме під науковим керівництвом Вячеслава Олексійовича мною було написано та успішно захищено дисертаційне дослідження!

Дякую за Вашу високу професійність, підтримку, розуміння та вклад у мій науковий розвиток!

Бажаю Вам міцного здоров'я, нових звершень і висот, натхнення та подальших успіхів у Вашій науковій діяльності, творчої наснаги та втілення усіх Ваших задумів!

Доцент кафедри кримінального права
Національного університету «Одеська юридична академія»,
к.ю.н., доц. Олена ТАВЛУЙ

Про Вчителя

Мені дуже пощастило з моїм Вчителем д.ю.н., проф. Вячеславом Олексійовичем Туляковим. Своїм шляхом у науці та викладацькій діяльності я завдячую Вам.

Мене захоплює Ваш стиль роботи зі своїми учнями, навчання та настанови через власний приклад, те, що ніколи не промовчите коли я або хтось інший поступає не вірно, Ваша сміливість говорити чесно, прямо, відкрито та завжди правду. Водночас про недоліки та провали лише особисто. Дуже ціную це.

Ваша наукова діяльність, креативність, цілеспрямованість та амбітність цілей надихає та підштовхує тримати планку Вашого учня.

Маючи такі вагомі досягнення Ви не зупиняєтесь та підтримуєте розвиток своїх учнів, думаєте про молодь, студентів, майбутнє правничої професії, про те як наслідувати найкращі європейські практики та зберегти власну ідентичність, унікальні українські традиції.

Мене завжди особливо захоплювала Ваша щедрість на ідеї наукових робіт. Ви не боїтесь, що хтось швидше за Вас щось опублікує чи розвине ту чи іншу ідею. Та це і неможливо, оскільки ніхто не має не тільки того масиву знань, але й неперевершеного відчуття проблеми та нестандартних шляхів її вирішення, поєднання міждисциплінарних на перший погляд непоєднаних концептів.

Ви підтримуєте не тільки в науці, але й в житті. Ціную, що до Вас можна прийти за порадою з будь-якого питання. І Ви завжди знайдете потрібні слова та ідеї як вирішити ситуацію, які обов'язково стають поштовхом руху вперед. Маленькі кроки спроможні зробити велику справу.

Окрема вдячність за Вашу віру в людей та кожного студента як справжнього науковця. Ви завжди бачите в кожній людині особистість та поважаєте різності. Ніколи не чула, щоб Ви вважали яку-небудь тему несерйозною для наукових пошуків або навпаки дуже складною для конкретної людини. Ви підтримуєте обраний напрямок, спрямовуєте до його методологічного збагачення.

Пам'ятаю як студенткою 2-го курсу у 2010 році я виступала на міжкафедральному круглому столі, присвяченому питанням потерпілого у кримінальному праві, процесі та кримінології. Ви задавали питання щодо попередження вторинної та третинної віктимізації. Напередодні заходу я ознайомила з Вашою монографією з віктимології (2000 р.), отже мала уявлення про ці поняття. Хоча для 2-го курсу ці питання ще є складними. Так почалось наше знайомство. Коли я прийшла з темою магістерської

роботи, Ви надавали поради як для кандидатської дисертації. Так і сталось, студентські наукові пошуки починаючи з 2-го курсу інтегрувались у кандидатську дисертацію присвяченій гуманістичній парадигмі кримінального права та стали життєвим шляхом.

Пам'ятаю як Ви привели мене до музею рідкісної книги та показали полицки з роботами П.А. Фейєрбаха, М.П. Чубинського, О.Ф. Кістяківського та ін. Свою повагу до класиків та вчених, які вже мають опубліковані роботи за певною темою Ви завжди транслюєте своїм учням. Це місце стало моїм улюбленим в університеті як місце, в якому живе історична спадщина кримінального права. Один з підрозділів дисертації я писала саме там.

Ви говорили «не знаєш як пояснити реалізацію принципу в конкретний період, уяви Ч. Беккарія, Ш.Л. Монтеск'є ... поговори як вони бачать вирішення цієї проблеми». Зараз є ШІ і можна поставити відповідні промпти, а тоді це було дуже креативно, але дієво. Я і зараз цим користуюсь.

Ваші статті я перечитую декілька разів, а також всі джерела на які Ви послались. Без цього для мене неможливо зрозуміти навіть частину того, що Ви вкладали у відповідні тексти. Бо важливі речі також читають між строчок.

Вдячна за Ваше заохочення брати участь у наукових конференціях та ретельної підготовки до них, поради книжок, поради щодо наукового етикету спілкування. Саме наукові конференції зараз підтримують науковий запал.

Раніше я дуже засмучувалась, коли Ви довго не читали надіслані тексти. Зараз я розумію та ціную це. Такий підхід дає можливість самостійно доопрацювати роботу та знайти в ній недоліки. Дуже дивно, але бачення того, як слід переписати роботу виникало саме після направлення тексту. Таким чином зберігається авторський текст, а не редагування наукового керівника. Мої тексти зараз також довго лежать до публікації та чекають часу коли я буду готова їх вичитувати.

Ви цінуєте та поважаєте своїх учнів та загалом до всіх людей відноситесь з повагою. Коли тематика наукової роботи перетинається з роботами Ваших учнів або Вчителів або інших існуючих робіт, Ви завжди скажете про це.

Любов до кримінального права та його розуміння як філософії життя у мене саме завдяки Вам. Шлях науки я обрала завдяки Вам, прагнула бути Вашою ученицею, пишаюсь цим та вважаю це окремим досягненням.

Радію, що можу привітати Вас з Вашим Ювілеєм та сподіваюсь, що їх ще буде багато як і Ваших геніальних робіт! Цікавого продовження шляху, пошуків та відкриттів!

Доцент кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія», кандидат юридичних наук, доцент

Лілія Тімофєєва.

СЛОВО ВІД АСПІРАНТКИ

*Тепер мій шлях — тримати оборону
В суворих буднях, де закон — заглава.
Ваш мудрий спадок, тези і канони —
Це мій фундамент захисту держави.*

*Прийміть у свято ці слова сердечні:
Хай Бог дарує Вам багато літ,
Хай нові задуми, яскраві та безмежні,
Звеличать геніальність на весь світ!*

*Нехай ідеями вирує голова,
Відкривши шлях концепціям новим,
Щоб Ваш авторитет, повага світова
Були взірцем під небом золотим.*

*Здоров'я Вам, що квітне з року в рік,
Хай серце втоми й прикрощів не знає,
Нехай дивує цей прекрасний світ,
А кожен ранок посмішкою сяє.*

*Будьте щасливим кожної хвилини,
Творіть упевнено, натхненно і яскраво,
Нехай життя у радості лиш лине —
На благо нації, науки та держави!*

*P.S. З повагою щирою й світлом надії —
Від аспірантки Вірт Анастасії.*

ПОСВЯТА МЕНТОРУ

*Титан науки, правознавства геній,
Для багатьох — опора і оплот.
Ваш гострий розум, досвід незліченний
Ведуть людей до визнаних висот.*

*Поліглот, суддя, харизматичний ментор,
Ви нищите шаблони на льоту.
Хоч різкий стиль лишається акцентом,
Він відкриває мудрість й доброту.*

*Сувора вдача, посмішка відкрита,
А кожна лекція — мов інтелекту шторм.
Ви вчили мислити несамовито,
Ламаючи канони звичних норм.*

*Мені згадались стіни Alma Mater,
Бурштину блиск і надр суворий зміст...
В ремесло науки, як великий майстер,
Ви нас вводили, відкривавши хист.*

*Тоді ж казали з посмішкою тата:
«Всі аспірантки йдуть в декрет підряд!»
Хоч лікарі просили і не ждати,
Та Ваше слово розцвіло, як сад.*

*Я просто йшла навчатись Вашій справі,
Ви прокладали шлях, давали світло знань...
Та окрім них, отримала за правом
Своє дитя — як вище з дивувань.*

Анастасія Вірт

II Вітання від вчених та колег

**«Не у владі людини її шлях» (Єремія 10:23), але шлях
вченого у владі Вячеслава Олексійовича Тулякова**

28 липня 2026 року виповнюється 65 років Вячеславу Олексійовичу Тулякову – доктору юридичних наук, професору, члену-кореспонденту Національної академії правових наук України, представнику славетної Одеської школи кримінального права та кримінології, витоки якої сягають ще середини XIX століття.

Моє шанобливе ставлення до науковців цієї школи, як, власне, і до Вячеслава Олексійовича, пов'язую не тільки з їх помітними для наукової громади України працями, але й із самою волелюбною Одесою – містом-героєм і за часів Другої світової війни, і за часів сьогоденних баталій. Одеса – це не тільки привабливі архітектурні шедеври та ласкаві хвилі Чорного моря, а й, що головне, її люди – їх дотепний гумор, потужний оптимізм, гостинність, толерантність і разом із тим ділова хватка. Всі ці риси я бачу і в характері Вячеслава Олексійовича, що й не дивно, оскільки він корінний одесит, а отже, одеський дух впитав, як кажуть, із «молоком матері».

Моє знайомство з Вячеславом Олексійовичем почалося за дещо мінорних обставин. Готуючись до захисту докторської дисертації, він, можливо, за порадою його наукового консультанта – шановного Леоніда Васильйовича Багрій-Шахматова – надіслав мені об’ємну працю «Вчення про жертву злочину: соціально-правові основи». Робота – з кримінології, тоді як я – фахівець з кримінального права. Але це не перепона. Ще студентом я з підвищеним інтересом вивчав кримінологію, мав певне уявлення про погляди на злочинність відомих кримінологів минулого: Ч. Бекакарія, Ч. Ломброзо, Е. Феррі та інших. Для мене з’явився шанс познайомитися з цікавим напрямом кримінологічної науки. На жаль, я ним не скористався, оскільки перепорою стала моя адміністративна робота. На той час я працював директором Інституту вивчення проблем злочинності НАПрН України, та ще й заступником директора Харківського центру вивчення організованої злочинності, який було створено згідно з договором між Американським університетом (Вашингтон, США) та НЮУ ім. Я. Мудрого. Відтак, за браком часу я був змушений відмовитися від запрошення долучитися як офіційний опонент до захисту дисертації Вячеслава Олексійовича. Що таке тягар адміністративної роботи, наш шановний ювіляр добре знає. З 2000 р. по 2015 р. він очолював кафедру кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія», з 2015 р. по серпень 2022 р. – був віце-президентом, проректором із міжнародних зв’язків Національного університету «Одеська юридична академія». Можливо, розуміючи сутність причини, В. О. Туляков не надав

нашим відносинам протокольного характеру. Навпаки, вони поступово стали товариськими, думаю, передусім завдяки надзвичайно доброзичливому характеру Вячеслава Олексійовича.

Хотів би також звернути увагу на один нюанс, пов'язаний із докторською дисертацією В. О. Тулякова. Перебуваючи під впливом піднятих у ній питань, я запропонував своєму учневі М. В. Сенаторові тему кандидатської дисертації «Потерпілий від злочину в кримінальному праві». Затвердження теми відбувалося вкрай важко, оскільки дехто з харківських науковців вважав, що дослідження, пов'язані з потерпілим від злочину, є предметом виключно науки кримінального процесу. Тим не менш, через чотири роки Микита Валерійович успішно захистив дисертацію, а тема потерпілий від злочину зайняла свою належну нішу в системі актуальних питань науки кримінального права.

Взагалі мені здається, що Вячеслав Олексійович мою наукову роботу тримав та й продовжує тримати в полі свого потужного творчого зору. Можливо, тому в 2015 році він запросив мене бути опонентом його учня Є.Ю. Полянського, який підготував докторську дисертацію на тему «Кримінально-правова доктрина США: генезис, обґрунтування, перспективи». Через три роки я прийняв ще одне запрошення до опонування докторської дисертації Д.Г. Михайленко «Концепція кримінально-правової протидії корупційним злочинам в Україні». Наведені роботи були вкрай цікавими, містили нові, науково обґрунтовані вирішення, а тому й були успішно захищені.

З 2022 року В.О. Туляков повністю поглинув у науково-педагогічну та наукову роботу: працює професором кафедри

кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія», читає лекції в університетах Іспанії, є професором-дослідником Інституту європейського та міжнародного кримінального права Університету Кастілья-Ла Манчі. Майже кожен місяць я бачу чи то в юридичних газетах, чи то в журналах його наукові статті. Також він бере активну участь у різноманітних наукових заходах – конференціях, семінарах, круглих столах. Виступи його завжди яскраві, за науковим змістом – потужні. Наукові та викладацькі інтереси Вячеслава Олексійовича охоплюють права людини, кримінально-правову політику та правосуддя, філософію кримінального права, міжнародне кримінальне право, відповідальність за злочини в умовах збройних конфліктів. Особливе місце в його науковій діяльності посідають питання віктимології, захист прав жертв злочинів, попередження злочинів та контроль за ними. Воістину науковець демонструє енциклопедичне бачення проблем кримінального права та кримінології.

Вітаючи Вячеслава Олексійовича Тулякова з Днем народження бажаю йому і надалі впевнено рухатися обраним шляхом – шляхом пізнання світу та наукової творчості.

З повагою,

дійсний член (академік)

Національної академії правових наук України

В. І. Борисов.

КЕЛИХ ЗА ДРУГА

Починаючи писати вітальне слово Вячеславу Олексійовичу Тулякову, я почав згадувати як ми з ним познайомились і згадати цього не зміг. Здається що знав його завжди, завжди читав його наукові праці, завжди товаришували і поважали один одного. Але, щоб бути абсолютно об'єктивним, відверто скажу, що особливо теплими наші відносини стали після того, як я запросив Вячеслава Олексійовича бути опонентом моєї першої здобувачки наукового ступеню доктора наук Наталії Савінової. І це запрошення було не простою даниною його науковому ступеню та вченому званню. Дисертація Наталії була надзвичайно складною. Вона була присвяченою проблемам кримінально-правової політики в інформаційному суспільстві і викликала чисельні спори серед колег по нашому «цеху». Тому і опонентами були визначені авторитетні вчені, позиція і думка яких з повагою приймалась науковою спільнотою. Разом з Вячеславом Олексійовичем опонентами були

призначені академіки М. І. Панов, В. І. Шаkun та професор О. О. Кваша – реально зірковий склад.

Після захисту наші стосунки поступово перетворились з дружньо-офіційних у товариські. Мене особливо приваблювало у Вячеславі Олексійовичі його енциклопедична освіченість. З ним можна годинами спілкуватись на будь-які теми – починаючи від вузько-професійних і закінчуючи оцінками і підходами до загальних проблем науки, політики, літератури, мистецтва та ін.

До початку пандемії ми зустрічались практично регулярно 3-4 рази на рік на конференціях, що проводились в Харкові, Одесі, Івано-Франківську, Львові.... І завжди для мене ці зустрічі були святом спілкування. На жаль пандемія, а потім і війна перевалили на деякий час наші зустрічі, але з часом вони відновились. Хоча, як кажуть, не має «худа без добра» - ми стали більше спілкуватись в інтернеті де Вячеслав Олексійович зайняв нішу аналітика важливих рішень ЄСПЛ, що мають значення для правової науки і практики в Україні.

І ще про особливість характеру ювіляра – велика увага до людини, бажання зробити приємне, щось добре. Якось він дізнався, що я дуже люблю страви з морепродуктів. І при моєму черговому відвідуванні Одеси він влаштував для мене «свято гурманства». Я вже не пам'ятаю яку кількість і яких дарів моря і у яких ресторациях я скоштував... Це дійсно було свято обжерливості.

Після відвідання цього року першої на Галичині винарні «Chara&Garra» він подарував мені пляшку вина власного

виробництва, яку я маю відкрити літом цього року. Це я і зроблю на День народження дорогого друга Вячеслава Олексійовича Тулякова – видатного вченого, справжнього інтелектуала і просто дуже хорошої людини підіймаючи келих за його здоров'я, нові творчі успіхи і життєве благополуччя!

Д.ю.н., проф. Павло Львович ФРІС

З НАГОДИ ЮВІЛЕЮ ВЯЧЕСЛАВА ТУЛЯКОВА (2026 рік)

Із Вячеславом Олексійовичем Туляковим мені судилося зустрітись на початку третього тисячоліття. Перші «живі» контакти у нас відбулися в 2000 р., коли ми брали участь у відповідних проєктах українсько-американського дослідження, організованого Національною академією правових наук України.

28 липня 2026 р. виповнюється 65 років від дня народження нашого колеги. Ніхто не заперечуватиме, що він – знаний спеціаліст в галузі права. Наукові інтереси вченого досить широкі. Хоча тема його докторської дисертації стосується кримінологічного напрямку – віктимології, Вячеслав Олексійович впевнено і кваліфіковано опрацьовує різну правничу проблематику. До його наукових пошуків належать питання з кримінального права і кримінального процесу, важливі аспекти міжнародного гуманітарного і міжнародного кримінального права, також – права Європейського Союзу; його інтереси сягають методологічних проблем правознавства, порівняльного правознавства і кримінальної політики. Одним словом, у вітчизняній правовій науці

він – «всеїдний» спеціаліст. Відповідну інформацію, хто бажає, можна освіжити у своїй пам'яті, зазирнувши на сайт Національної академії правових наук України.

Зі свого боку не можу обійти увагою кілька праць, написаних колегою у співавторстві. Зокрема, Вячеслав Олексійович – серед найбільш активних академічних учасників оригінального твору – «English-Ukrainian international case law dictionary / under general editorship of S.V. Kivalov Yu. V. Yulinetska. 2nd ed. Odesa: Yurydychna literatura, 2018. 548 p.». І, ясна річ, пам'ятаючи дар одеського почуття гумору ювіляра (яке, до речі, тією чи іншою мірою притаманне чи не всім одеситам), треба згадати працю, що породжує посмішку і веселий настрій. Це – книга жартівлива про серйозне (Уголовный кодекс Украины в анекдотах / Сост.: С. В. Кивалов, В.А. Туляков, Д.А. Балобанова. Одесса: Юридична література, 2008. 376 с.).

Головна тема досліджень ювіляра – інтереси, права і свободи людини, передусім потерпілого від злочину чи кримінального проступку.

У червні 2025 р. Вячеслав Олексійович опублікував цікаву статтю «Віктим-орієнтований підхід у східно-європейському кримінальному праві: концептуальні засади трансформації системи правосуддя» («Victim-oriented approach in east-european criminal law: conceptual foundations for justice system transformation»). URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=5292103). На його слушну думку, у кримінальному провадженні фігура потерпілого від злочину (чи кримінального проступку) має стати головною з

огляду на права людини. Свою ідею він обґрунтовує, спираючись на міжнародно-правові акти. У центрі – наголошує автор – невід’ємне право жертви на справедливість, компенсацію, реабілітацію, участь у процесі й захист від повторної травматизації. Держава тут уже не просто карає винного, а зобов’язується вивести жертву з тіні кримінального права та процесу, зробити її голос основним.

У статті він порушив оригінальне питання: «Уявіть собі: чи можна створити Кримінальний кодекс для потерпілих? Звісно, це звучить як утопія. Але чому б не спробувати уявити, яким би міг бути такий документ, не як закон, викарбуваний на мармурі, а як етичний і методологічний дороговказ для суддів, прокурорів, адвокатів, для всіх нас?».

Зрештою, автор розробив проєкт такого Кодексу; завершується стаття словами: «Цей Кодекс є спробою переосмислити кримінальне право як інструмент справедливості для тих, хто постраждав від злочинів. Він ставить жертву в центр системи правосуддя, визнаючи її право на відновлення, гідність та участь у процесі зцілення.

Справжня мета кримінального права – не лише покарання винного, а й відновлення порушеної справедливості, повернення жертві контролю над власним життям та створення умов для того, щоб подібні злочини не повторювалися».

Мене також завжди турбувала проблема потерпілого від злочину. Колись наша цивілізація запровадила в життя презумпцію невинуватості особи, яку підозрюють у вчиненні злочину. Але

давно вже настав час урівноважити цей важливий принцип таким правовим положенням, як правота потерпілого. Про це неодноразово наголошували спеціалісти. Віктим-орієнтований підхід Вячеслава Олексійовича є доцільним теоретичним підґрунтям в аспекті переосмислення завдань кримінального права. Підігруючи колезі, пригадаю слова одного героя Зиновія Гердта: мені сподобалося, а хто в цьому нічого не тямить, взагалі божеволітимуть. Про всяк випадок зазначу: останні мої слова – для розваги.

Шановний Вячеславе Олексійовичу! Вітаю Вас з прекрасним молодим ювілеєм, нехай щастить у добрих справах. Не зупиняйтесь. Очікуємо на появу нових оригінальних праць у Вашому виконанні. Здоров'я і творчого довголіття!

Ваш симпатик –

український правознавець

із Шевченківського краю

Анатолій Музика

Ще не мирне літо 2026-го

ПРОФЕСОР ВЯЧЕСЛАВ ТУЛЯКОВ – ПОЄДНАННЯ ГЛИБОКИХ АКАДЕМІЧНИХ ЗНАНЬ З НЕПЕРЕВЕРШЕНИМ ПОЧУТТЯМ ГУМОРУ

Моє перше знайомство з Вячеславом Олексійовичем Туляковим почалось на початку цього сторіччя, навіть страшно сказати, скільки пройшло років. Тоді в м. Харкові в Національному юридичному університеті імені Ярослава Мудрого функціонував Центр боротьби з організованою злочинністю, створений спільно з Американським університетом (м. Вашингтон). З українського боку Центр очолювали професори Володимир Володимирович Сташис і Вячеслав Іванович Борисов, а тому особисто для мене працювати там в якості молодшого наукового співробітника було великою честю. Саме там я вперше почула про В. О. Тулякова, тоді ще молодого доцента, який також працював у цьому центрі і, на відміну від більшості з нас, абсолютно вільно спілкувався англійською та розумівся на західних наукових теоріях не лише віктимології, а й кримінального права та кримінології в цілому.

У подальшому, познайомившись особисто з В. О. Туляковим, мене дуже здивувало, як ця надзвичайно талановита людина з глибокими академічними знаннями вміє довести свою позицію зі справжнім одеським гумором, після чого всім стає не тільки зрозуміло, а й піднімається настрій. І це вже не «нудна» академічна дискусія, а надзвичайно приємне, веселе спілкування. Треба сказати відверто, що серед науковців таких людей зовсім небагато.

Зараз, озираючись на ці декілька десятирічь нашого знайомства з В. О. Туляковим, усвідомлюю, що мені пощастило в житті зустріти добру, чуйну і надзвичайно порядну людину, справжнього науковця, з яким завжди приємно і обговорити наукові питання, і просто поспілкуватися, пожартувати, який завжди зрозуміє і завжди підтримає у складній ситуації.

Дорогий Вячеславе Олексійовичу, шановний ювіляре! Дякую Вам за те, що Ви є в моєму житті, дякую за дружбу і підтримку, оригінальні наукові погляди і просто чудове спілкування! Від щирого серця бажаю Вам щастя, любові і злагоди, миру і добра, талановитих учнів і нових оригінальних ідей! Хай всі мрії збуваються, рідні і близькі будуть здоровими і щасливими та поряд з Вами, даруючи тепло і радість!

доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України
ГУТОРОВА Наталія Олександрівна

Мрійник vs Вчений

Як сказав один наш з ювіляром Друг: «65 років то в науці - дитячий вік!»

Це правда, адже вік розумної влади раніше 50 не починається, а що такий дріб'язок як банальна влада в порівнянні з пані Мудрістю?!

Але дитинство є часом найвищої сміливості, коли креативність, віра в цей світ і радість від сонця, моря, життя наповнює тебе щастям, і ти вигадуєш, відриваєшся від буденності, занурюєшся в свій чарівний світ мрій і ідей.

Додамо до Мудрості і безстрашної Дитини безліч Гумору і... вуаля! – На сцені – Вячеслав Туляков: генератор ідей і професор-класик, доктор наук і дайвер, суддя і яхтсмен, чудовий батько і дід і неперевершений тамада, кращий друг і страшніший критик. Перелік неповний, бо який образ на завтра прокинеться в ювілярі, навіть, Господь не уявляє, не те що він сам.

Багато, напевно, колег і друзів напишуть про професійне. Я напишу про людське, про те що в людях найважливіше – справжність.

6 грудня 2013. 5 ранку. Львівський вокзал. Зустрічаю Вячеслава Олексійовича – свого офіційного опонента.

Холод нестерпний. Хочеться їсти, спати і вмерти одночасно: з ранку захист докторської і з вечора пишу відповіді на відгуки всіх опонентів, бо в Києві часу не було через адвокацію побитих 29 листопада студентів.

З Одеського потягу легко вистрибує професор. Стильна куртка. На плечі – рюкзак. Сміється: «Я, взагалі, не мав приїхати. Але мені вдалося!»

Ідемо в таксі. Сиджу зосереджено, прокручую щось в голові..

«А де посмішка? Захист – радіти треба!» - «...?! Я ще не підготувала всі відповіді на опонентів..»

«Тю! Нащо їх читати? Побережіть очі – вони їх і так зачитують на захисті. А там – імпровізуйте!» – «Так я ж саме над Вашими питаннями думаю, що відповісти..»

«А на них що, можна відповісти?? Серйозно???». Сумнішає. *Майже ображається. Потім в очах прокидається «диявол»: «Ну-ну! Чекайму. Самому вже цікаво»*

А чи треба намагатися на всі питання, що він ставить, відповідати? Чи можна «відповісти» на ідею, які пронизує 30 напрямків знань одночасно? Яка охоплює базу від середньовічних джерел до зародків ще ненароджених завтрашніх думок?

Феномен Вячеслава Олексійовича в тому, що він не бачить, навіть, не допускає існування кордонів де не можна думати, шукати, бачити неочевидне очевидне.

А ще – він Мрійник. І тому обрії, які він хоче охопити працями власними та роботами учнів, насправді, краю не мають.

І їм не треба! Бо від цих 65 до 120 – ще є купа часу для нових обріїв, і для мрій, і для учнів. І для життя. І для Миру!

Наталія Савінова,

юрист, який принципово не в'яже морських вузлів

Шепітько В. Ю., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри криміналістики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, академік та академік-секретар відділення кримінально-правових наук НАПрН України, президент Міжнародного конгресу криміналістів

Шепітько М. В., доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого, член-кореспондент НАПрН України, президент Української національної групи Міжнародної асоціації карного права, радник-секретар Міжнародного конгресу криміналістів

Роль професора Вячеслава Тулякова у розробці доктрини кримінально-правових наук: *per aspera ad astra*

Професор Вячеслав Туляков є відомим фахівцем в кримінальному праві, кримінології, віктимології та кримінальній

політиці¹. На сьогодні Вячеслав Туляков є знаним фахівцем у кримінальному праві, доктором юридичних наук, професором, членом-кореспондентом НАПрН України, заслуженим діячем науки і техніки України, професором кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія» (Одеса, Україна); професором-дослідником Інституту Європейського та міжнародного кримінального права університету Кастілья Ла Манчі (Сьюдад-Реал, Іспанія), гостьовим професором університету «ІЕ» (Мадрид, Іспанія), суддею *ad hoc* Європейського суду з прав людини по справам на користь України. Коло його наукових інтересів відображає процес зростання як вченого – від національного кримінального права до міжнародного та європейського кримінального права та кримінальної політики, від віктимології до кримінології.

Вячеслав Туляков захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 на тему: “Кримінологічні проблеми боротьби із соціально-негативною поведінкою (на матеріалах вивчення агресивних громадських проступків)” (1986), а також дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 на тему: “Вчення про жертву: соціально-правові основи” (2001)².

Професор Вячеслав Туляков здійснив суттєвий внесок в розвиток кримінального права шляхом переходу від кримінології та

¹ Туляков Вячеслав Олексійович. НУ ОЮА. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/collections/2b796658-b3f3-4c40-9e88-218212eae0e8/browse/srsc>

² Вячеслав Туляков. ResearchGate. URL: https://www.researchgate.net/publication/281031598_Tuliakov_publications

віктимології (вчення про жертву злочину). Це дає змогу більш широкого наукового погляду на розвиток кримінального права та створення нових та оригінальних ідей. Вячеслава Тулякова відрізняє творча ініціативність, пошук нестандартних шляхів у вирішенні наукових проблем, звернення до розв'язання найбільш складних правових питань.

Вячеслав Туляков є багаторічним членом відділення кримінально-правових наук Національної академії правових наук України (НАПрН України), членом Президії Всеукраїнської асоціації кримінального права та Української національної групи Міжнародної асоціації карного права (Париж, Франція). За його безпосередньої участі та важливого особистого внеску була підготовлена “Правова доктрина України” (у 5 томах), особливістю якої стало дослідження кримінально-правової політики на межі із проблемами кримінології та віктимології³.

Професор Вячеслав Туляков не обмежується питаннями кримінального права в системі кримінально-правових наук в Україні. Зокрема, постановка проблеми існування та розвитку криміналістичної інженерії в сучасних умовах належить саме Вячеславу Тулякову, який зазначає, що криміналістика, у класичному розумінні, завжди була інженерною дисципліною, виступаючи як система інженерних рішень, яка дозволяє реконструювати механізм злочину, оптимізувати слідчі дії,

³ Правова доктрина України: у 5 т. Харків: Право, 2013. Т. 5: Кримінально-правові науки в Україні: стан, проблеми та шляхи розвитку / В. Я. Тацій, В. І. Борисов, В. С. Батиргарєєва та ін.; за заг. ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова. 1240 с. Ukrainian Legal Doctrine in Five Volumes. Edited by V. Tatsyi. Volume Five (Part Two): Judicial Law, and Forensic Legal Sciences. Edited by V. Tatsyi and V. Borysov. London. 472 p.

моделювати структуру криміналістично значущих подій та створити технічні засоби протидії злочинності⁴.

Особливу увагу привертають наукові праці професора Вячеслава Тулякова в межах дослідження “Міжнародних стандартів прав людини у кримінальному праві: компаративна перспектива”. У цьому дослідженні Вячеслав Туляков, базуючись на своєму європейському досвіді, визначив юридичні повноваження кримінально-правового захисту прав людини у Європі, а також принципів кримінального права і прав людини (на прикладі принципів законності та субсидіарності)⁵. Продемонстровані оригінальні підходи дозволили визначити межі прав людини та їх роль у правозастосовній практиці в Україні.

Професор Вячеслав Туляков є оригінальним вченим із непростим шляхом у науку кримінального права, через терни до зірок (“per aspera ad astra” (лат.)) – через дослідження в межах кримінології та віктимології до національного кримінального права, а пізніше – європейського та міжнародного кримінального права. Пригадується відданість Вячеслава Тулякова науці, коли справа вручення монографії у вихідний день в Національному університеті “Одеська юридична академія” не була перешкодою для особистої зустрічі та бесіди (у цей час професор Вячеслав Туляков займав посаду проректора з наукової роботи). Цінується і

⁴ Туляков В. Криміналістична інженерія: методологія майбутнього. *Нове століття криміналістики та судових наук: Liber Amicitiae на честь академіка В. Ю. Шепітька*: монографія / [за ред. М. В. Шепітька]. 2-ге вид., допов. Харків: Право, 2026. С. 424.

⁵ Міжнародні стандарти прав людини у кримінальному праві: компаративна перспектива = Human rights from a comparative criminal law perspective: посібник: електрон. навч. вид. / [Д. Лук'янов, О. Марін, І. Сень, В. Туляков, О. Уварова, О. Харитоновна, О. Шостак]; за ред. О. Харитоновної, Г. Шмельцер. Харків: Право, 2022. 220 с.

особиста порада, – що адміністративна посада забирає можливості наукових досліджень. Натомість знання іноземних мов дозволяє йому займатися більш глибокими та широкими дослідженнями, звертати увагу на вплив міжнародних трендів, напрямів досліджень, а також ролі громадських організацій у розвитку кримінального права. Пригадується засідання Української національної групи Міжнародної асоціації карного права, коли він акцентував увагу на необхідності створення містків з іншими європейськими та міжнародними асоціаціями (на прикладі Європейського товариства кримінологів). Так само активна особиста участь професора Вячеслава Тулякова в діяльності Міжнародної асоціації карного права, зокрема Української та Іспанської національних груп робить його ім'я відомим на Європейському континенті і дозволяє національній кримінально-правовій думці завойовувати необхідне місце серед цивілізованих країн. Пригадується чергова зустріч в межах Ради Директорів Міжнародної асоціації карного права (Палац Правосуддя, Париж, Франція), коли Хосе Луїс Де Ла Куеста (екс-президент МАКП) особисто привітав Українську групу та пригадав участь Вячеслава Тулякова у взаємодії між українськими та іспанськими групами. До речі, Іспанська та Португальська національні групи надіслали лист солідарності та підтримки Українського народу та Української національної групи Міжнародної асоціації карного права (2022). Рахуємо, що це також є особистою заслугою професора Вячеслава Тулякова та особистої громадянської позиції в протидії російської агресії проти України.

Вячеслав Туляков є активним дослідником, який не чекає та не спочиває на лаврах. Він шукає та знаходить своє місце в дослідницькому просторі. Пригадується, коли проводилася конференція, організована Українською та Польською національними групами Міжнародної асоціації карного права (Варшава-Київ) “Зі сходу на захід. Просування прав жертв у глобальному контексті” (27 листопада 2025), коли за власною ініціативою виступив із презентацією “Ставлення до жертв в українському кримінальному судочинстві”. Так само приємністю останнього періоду стала і участь у міжнародному заході у Вільнюсі (Університет Миколаса Ромеріса, Литва) в гібридному форматі щодо захисту прав жертв (24 лютого 2026) – “Парадокси віктимності в конфліктному суспільстві”. Цікавинкою також стала і остання участь В.О. Тулякова в Традиційній тематиці “жертви” в політиці історичної пам’яті, національної пам’яті (включаючи політику пам’яті) країн Центральної та Східної Європи та Балкан з доповіддю “Автономія жертв за межами заяв про вплив жертви в Україні воєнного часу” (24 червня 2026, Ягелонський університет, Варшава, Польща). Слід наголосити, що ця наукова активність професора В.О. Тулякова тільки за останній час, коли його дослідження виблискують своєю оригінальністю та відображують сучасний стан розвитку науки, держави та права, а також стану міжнародних відносин у світі.

Професор В.О. Туляков у цьому році відзначає свій 65-річний ювілей, що у комплексі із його вагомим науковими здобутками, активними науковими дослідженнями, громадською активністю

демонструє його істотний внесок у розвиток кримінальної політики, віктимології, кримінології та кримінального права (включаючи міжнародне, європейське та національне). Бажаємо професору Вячеславу Олексіовичу Тулякову здоров'я, сил на нові наукові здобутки та перемоги, а Українському народу – достойно витримати історичний перелам з переможним рухом вперед до Європейського та Євроатлантичного співтовариства.

СЛОВО ПРО ВЧЕНОГО ТА МИСЛИТЕЛЯ

Видатний життєвий та академічний ювілей – 65-річчя від дня народження доктора юридичних наук, професора, члена-кореспондента Національної академії правових наук України, судді *ad hoc* Європейського суду з прав людини Вячеслава Олексійовича Тулякова – це не просто календарна віха, а знакова подія для всієї правової та кримінологічної спільноти України. Для справжньої науки час вимірюється не роками, а глибиною сформульованих ідей, масштабом світоглядних зрушень, силою інтелектуального впливу та кількістю запалених наукою сердець. Саме тому ювілей Вячеслава Олексійовича є прекрасною нагодою осмислити той вагомий і багатогранний слід, який учений залишає в інтелектуальному просторі нашої держави та далеко за її межами.

Замість традиційних офіційних віншувань, цей день хочеться ознаменувати словами, що звучать у щирому й піднесеному дусі *Liber Amicorum* – символічної Книги друзів, колег та однодумців,

яку кожен із нас із вдячністю й пошаною пише у своєму серці. Згадуючи роки знайомства з Вячеславом Олексійовичем, численні наукові дискусії та зустрічі, ми дедалі виразніше усвідомлюємо, що його наукова біографія є не лише особистою історією успіху, а й важливою частиною історії розвитку сучасної української юридичної науки. Це унікальний і натхненний літопис, де кожна сторінка позначена безкомпромісною відданістю Науці, Праву та Справедливості.

Академічний світ знає і глибоко шанує Вячеслава Олексійовича як визнаного Гросмейстера сучасної правової думки, чие ім'я міцно вписане в історію вітчизняної та європейської юриспруденції. Його фундаментальні дослідження у сфері віктимології, кримінально-правової доктрини, теорії кримінології та філософії правосуддя давно набули статусу наукової класики, на якій виросло не одне покоління правників. Він належить до тих учених, які не лише продукують нові знання, а й формують цілі інтелектуальні напрями, визначаючи обриси майбутніх наукових пошуків.

Особливо вагомим є внесок Вячеслава Олексійовича в інтеграцію української кримінологічної думки до світового наукового простору. Упродовж багатьох років він послідовно відкриває українську правову науку для міжнародного академічного діалогу, сприяє утвердженню її авторитету на європейському рівні та демонструє, що національна юридична школа здатна не лише сприймати передові ідеї, а й активно формувати сучасний порядок денний правової науки.

Учений постає перед нами як мислитель енциклопедичних знань, блискучий оратор і проникливий дослідник складних суспільних процесів нового часу. Його виступи завжди вирізняються глибиною аналізу, широтою інтелектуальних горизонтів, виразною лексикою та здатністю поєднувати юридичну аргументацію з філософським осмисленням людського буття. У добу стрімких змін і глобальних викликів Вячеслав Олексійович переконливо нагадує про те, що право не може існувати без гуманізму, а справедливість – без поваги до людської гідності.

Особливе місце в науковій спадщині Вячеслава Олексійовича Тулякова посідає здатність бачити за абстрактними юридичними конструкціями живу людину, її долю, потреби та прагнення. Саме тому його наукові ідеї не обмежуються теоретичними концепціями й доктринами. Вони впливають на правотворчість, розвиток правозастосовної практики, формування нових стандартів правового мислення на багато років вперед. Його науковий доробок переконує, що справжня юриспруденція починається там, де закон стає інструментом захисту людини та суспільного блага.

Для багатьох поколінь правників, які шукали й продовжують шукати свій шлях у складних лабіринтах юриспруденції, Вячеслав Олексійович став видатним Професором і справжнім *Mentor Spiritus* – духовним орієнтиром, архітектором інтелектуальної свободи та натхненником творчого пошуку. Його відкритість до найсміливіших наукових ідей, готовність до чесної відкритої дискусії, доброзичлива критика і шляхетна щедрість, з якою він ділиться своїми знаннями та досвідом, сприяли формуванню

потужної наукової школи, яка стала його справжньою гордістю та вагомим надбанням сучасної юридичної науки.

Вячеслав Олексійович Туляков навчає своїх учнів не лише професійної майстерності, а й відповідальності перед наукою та суспільством. Він учить критично мислити, не боятися складних запитань, шукати глибинні причинно-наслідкові зв'язки та мати мужність відстоювати істину навіть тоді, коли це вимагає значних зусиль. Саме така відданість принципам академічної свободи, наукової чесності та інтелектуальної незалежності надихає кожного, кому випала честь працювати, дискутувати та творити поруч із ним.

У цей знаменний день колеги та друзі із Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса Національної академії правових наук України відчують особливу інтелектуальну й духовну спорідненість з ювіляром та від усього серця висловлюють йому свою глибоку повагу, вдячність і найщиріші побажання.

Нехай подальший життєвий і творчий шлях Вячеслава Олексійовича супроводжує *inexhaustibilemfontemcogitationis* – невичерпне джерело творчого натхнення, нових сміливих ідей, наукового довголіття та масштабних проєктів, покликаних і надалі збагачувати скарбницю світової юриспруденції. Бажаємо йому *robustam valitudinem* – міцного здоров'я, душевної рівноваги, життєвої наснаги та невичерпної енергії для реалізації всіх задумів.

Нехай якнайшвидше настануть справедливий мир і благословенні *pacemetprosperitatem* для його родини, рідної Одеси

та всієї України. Нехай поруч завжди будуть вірні друзі, вдячні учні, однодумці та колеги, а сторінки його життєвого шляху й надалі наповнюються новими творчими звершеннями, науковими відкриттями та заслуженим міжнародним визнанням.

Нехай його ім'я ще довгі роки залишається символом високої наукової культури, мудрості, людяності та безмежної відданості ідеалам права й справедливості.

VIVAT, CRESCAT, FLOREAT!

*За дорученням колективу НДІ вивчення проблем злочинності
імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України*

Владислава Батиргарєва

The world needs more teachers like you

Вячеслав Олексійович Туляков – ювіляр. І аж ніяк не хочеться навіть усвідомлювати кількість років, які позначають цей ювілей. Але *hocquodestverum*.

Високоінтелектуальний, яскравий, завжди готовий до дискусії на будь-які теми, з неперевершеним почуттям гумору – все це про Вячеслава Олексійовича.

Дивним чином, але напрочуд природньо, в одній людині поєднуються і геній ученого, здатного з легкістю говорити про складні поняття: віктимологію (її теоретичні проблеми), теорію декриміналізації, основні закономірності динаміки кримінального права, про сингулярність у кримінальному праві навіть про юрисдикційні розриви та алгоритмічні виклики МКС; - і елегантний сарказм (чого вартує Кримінальний кодекс України в анекдотах і карикатурах?!).

До чеснот ювіляра належить небайдужість та відданість науці, адже усі пам'ятають випадок, коли Вячеслав Олексійович не лише

помітив, але й не допустив відвертий треш, який один із вишів (не будемо називати цей навчальний заклад, зазначимо лише, що він знаходиться у м. Ірпінь) намагався допустити до захисту як докторську дисертацію. Це вказує на високий професіоналізм, заснований на наполегливій праці і науковій доброчесності.

Серед безумовних заслуг ювіляра є заснування вітчизняної парадигми вчення про жертву злочину (кримінальної віктимології), фундації наукової школи з кримінального права та кримінології Одеської школи права, його учні пишаються своїм Учителем, сподіваємось, що Учитель має приводи пишатись здобутками своїй учнів.

Кафедра кримінально-правової політики та кримінального права Навчально-наукового інституту права Київського національного університету вітає ювіляра та висловлює щирю вдячність за активність у заходах, які проводить кафедра. Жодного разу Вячеслав Олександрович не відмовився від участі в конференціях, а його доповіді виважені, креативні, і завжди є відчуття, що бракує часу, відведеного регламентом, оскільки доповіді та спосіб їх подання відзначаються глибоким розумінням теми, легкістю та емоційністю.

Многая і благая літа, шановний Вячеславе Олексійовичу!!!

Від імені усього колективу кафедри кримінально-правової політики та кримінального права ННІ права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, з глибокою повагою, завідувач кафедри Анжела Стрижевська

Метр тримає темп і треба не відставати...

Далекий 2005 рік, початок січня, якщо точніше, то 14 число,
п'ятниця...

Молодий 23 річний викладач кримінального права з Луганського інституту внутрішніх справ захищає кандидатську дисертацію на засіданні вченої ради К. 35.051.03 у Львівському національному університеті імені Івана Франка.

І хто, на Вашу думку, ставить найбільше запитань здобувачеві? Звичайно, професор Вячеслав Олексійович Туляков! Про що питання? Щодо значення рішень Конституційного Суду, щодо застосування рішень КС до внесення відповідних змін до КК, щодо принципу non bis in idem, щодо принципу невідворотності відповідальності. Саме та дискусія, де, очевидно авансом, шановна Вчена рада за участі Вячеслава Олексійовича визнала за мною право бути частиною спільноти науковців-криміналістів, встановила переді мною високу планку стандартів якості наукового дослідження, до якої я прагну і дотепер. Саме тоді питання Вячеслава Олексійовича про конституційні виміри кримінально-правових питань відкрили мені практичні та реальні інструменти

міждисциплінарного аналізу та значно розширили моє розуміння предмету науки.

Мушу визнати, що і дотепер, вивчаючи ті чи інші, цікаві для мене питання, в 99 відсотках з'ясовую, що саме Вячеслав Олексійович вже на цю тему висловився, і розумію, що Метр тримає темп і треба не відставати.

Особливо цікаві для мене компаративістські студії Професора, які з усією очевидністю включають українську науку у загальноєвропейський дискурс. Ну а шарм його презентацій робить їх справжньою окрасою конференції любого рівня!

Не можу також окремо не підкреслити дипломатичний хист Ювіляра. За роки моєї роботи в ОБСЄ спільні з Вячеславом Олексійовичем проекти, заходи, конференції були супер актуальними, гострими за змістом та ефективними за результатами.

І, що дуже важливо, всі мої керівники рівня посла надзвичайно цінували можливість провести з Професором годину-другу-третю за розмовою про буквально все на світі, від мистецтва до політики. А у мене з'являлася щаслива мить насолодитися яскравим батлом історій, думок та жартів за філіжанкою кави чи келихом чогось міцнішого, наприклад, на Причалі №1 чи у @”міжнародно-правовому барі” Ембарго.

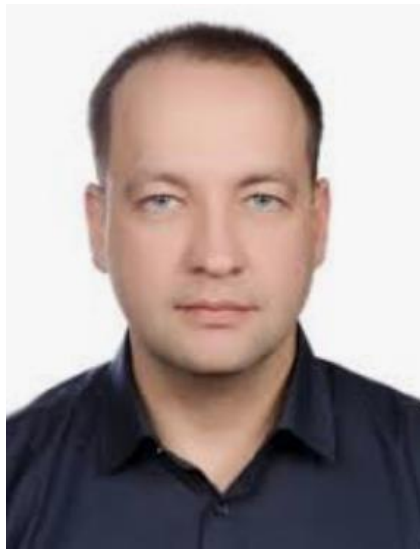
Дякую, Професоре, за науку, інтелектуальні виклики, неочікувані питання та чисто Одеські жарти! З Ювілеєм!

З повагою,

Віталій Гацелюк

ДОЛЕНОСНА ЗУСТРІЧ

Особиста знайомість з Вячеславом Олексійовичем Туляковим відбулася у Одесі, більше «...надцяти» років тому, завдяки проведенню Університетом чергового поважно-наукового зібрання, на якому змогли репрезентувати свої інтереси й франківці. Хоча заочна обізнаність про наукові здобутки шанованого Ювіляра була дочасною, певно, як і для інших правників, що тільки починали торувати свою стежину в кримінології. Перед початком пленарного засідання нас, молодих аспірантів, відрекомендував Павло Фріс й відтак ми отримали чудову нагоду, хоча б на коротко, але поспілкуватися гуртом за обрану пошукову тематику, підводне та наріжне каміння дослідництва, можливості фахового зростання та співпраці між навчальними закладами. Комунікація тих днів, власне, не обмежилася форматом щирого науково-практичного інтересу й була продовжена зусиллями Вячеслава Олексійовича у статусі професійного чичероне, за рахунок екскурсійної частини, на якій настільки щедрою була та залишатиметься Південна Пальміра.

Подальше спілкування з Вячеславом Олексійовичем, як людиною загального визнання та поваги у науковому товаристві за академічний кругозір, ерудованість, бачення кримінально-правової проблематики, не обмежене суто українськими реаліями чи державними кордонами, цікавим співбесідником та поціновувачем розумного епікурейства, космополітом у пересуванні та розумінні загальнолюдських цінностей триває й досі, а як пощастить – то і в offline-режимі. Глибоко вдячний за його рішення опонувати на захисті моєї докторської дисертації, скрупульозність у зауваженнях, загально-ствердний позитивний висновок та фразу, що «...рецензована праця нагадує ті колишні дисертації, а емпіричну складову й статистичні дані можна було оформляти окремим томом...».

Користуючись нагодою, хочу побажати Вам, Вячеславе Олексійовичу, міцного здоров'я та наснаги до чергових звершень, успіхів у запланованому, добрих наукових послідовників та «маститих» опонентів, не зменшувати набраного життєвого темпу та жити (сподіваємося на це усі) вже незабаром цивільним спокійним життям, під мирним небом України!

Р. S. Й жити обов'язково за правилом – кожна гарно зроблена робота вимагає не менш якісного і тривалого відпочинку!

З повагою,

Ігор МЕДИЦЬКИЙ

ДО ЮВІЛЕЮ ВЯЧЕСЛАВА ОЛЕКСІЙОВИЧА ТУЛЯКОВА

Ім'я професора Вячеслава Олексійовича Тулякова, як і імена інших авторитетних українських учених у галузі кримінального права та кримінології, було відоме мені задовго до особистого знайомства з ним. Пам'ятаю, свого часу мою особливу увагу привернула монографія «Віктимологія (соціальні та кримінологічні проблеми)», яка стала першим в Україні фундаментальним дослідженням із цієї проблематики. Працюючи над кандидатською дисертацією, я неодноразово звертався до цієї праці та посилався на її положення у власному дослідженні.

Особисто з професором Вячеславом Туляковим я познайомився значно пізніше – на одній із науково-практичних конференцій. Відтоді наші зустрічі на різноманітних наукових заходах стали регулярними. Ці зустрічі давали можливість не лише почути оригінальні судження вченого щодо актуальних проблем кримінального права, кримінології та розвитку юридичної науки загалом, а й поспілкуватися з відомим науковцем у невимушеній обстановці. Вячеслав Олексійович завжди залишається відкритим

до діалогу, доброзичливим і цікавим співрозмовником. Його вирізняють широка ерудиція та готовність підтримати розмову не лише на суто наукові, а й на найрізноманітніші життєві теми. Окремо варто відзначити притаманне Вячеславу Олексійовичу чудове почуття гумору. Його дотепні зауваги, влучні репліки та вміння навіть у напружених дискусіях знаходити привід для посмішки завжди створюють особливу атмосферу невимушеного спілкування. Ці людські якості поряд із високим професіоналізмом роблять його не лише шанованим ученим, а й людиною, зустрічі з якою завжди залишають приємні враження.

Професор Вячеслав Туляков є одним із найактивніших учасників різноманітних наукових заходів. Важко пригадати хоча б один вагомий науковий захід з юриспруденції, на якому б він не виступав із доповіддю чи не брав участі в науковій дискусії. При цьому складається враження, що з роками його активність не лише не зменшується, а навпаки – зростає. Знаючи, скільки часу й зусиль потребує підготовка кожного якісного виступу чи наукової публікації, не можна не захоплюватися працелюбністю, творчою енергією та відданістю професора Тулякова обраній справі.

Наукові праці та виступи Вячеслава Олексійовича вирізняються широтою наукового кругозору, нестандартністю та оригінальністю мислення. Для нього характерне прагнення розглядати проблеми кримінального права не лише крізь призму традиційних доктринальних підходів, а й у контексті сучасних європейських тенденцій розвитку права, практики Європейського суду з прав людини, новітніх кримінологічних концепцій і викликів

сьогодення. Саме тому його наукові ідеї завжди викликають інтерес, спонукають до дискусії та подальших досліджень.

Про вченого свідчать не лише його публікації та виступи на конференціях, а й учні. У Вячеслава Олексійовича їх чимало, і це є одним із підтверджень його вагомому внеску у розвиток української юридичної науки. Чимало з його учнів уже стали знаними в Україні науковцями, успішно продовжують справу свого вчителя, активно займаються науковою діяльністю, публікують результати своїх досліджень та беруть участь у численних науково-практичних заходах.

Ювілей – це добра нагода не лише підбити певні підсумки, а й висловити слова щирої подяки за багаторічну працю, відданість науці та вагомий внесок у підготовку нових поколінь правників. Тож з нагоди ювілею хочеться побажати шановному Вячеславу Олексійовичу міцного здоров'я, невичерпної енергії, творчого натхнення, подальших наукових звершень, нових цікавих ідей і талановитих учнів. Нехай попереду буде ще багато плідних років наукової праці, нових творчих задумів, професійного визнання, змістовних зустрічей і людської радості!

Андрій Андрушко,
завідувач кафедри кримінально-правової політики
Ужгородського національного університету,
доктор юридичних наук, професор

Олена Харитонova,
Кандидатка юридичних наук, доцентка
кафедри кримінального права
Національного юридичного університету імені Ярослава
Мудрого

**ПРОФЕСОР В.О. ТУЛЯКОВ:
ТРАНСВЕРСАЛЬНИЙ РОЗУМ**

Ми живемо в час руйнування канонічних кодів кримінального права, в час пошуку нового великого консенсусу. Саме тому сьогодні особливо потрібні люди, які наважуються пірнати в глибину.

Біля самої поверхні може плавати будь-яка рибина, але лише велетенському киту до снаги занурюватися на сотні метрів глибше. Як писав Герман Мелвілл, автор «МобіДіка», йдеться про «тих, хто від початку світу знову й знову занурюється в його безодню і повертається на поверхню з очима, налитими кров'ю». Це пірнання і повернення і є тим, що зветься сучасністю. Це не пошук давнього і не реставрація вже відомого. Це спроба дивитися на речі там, де вони перебувають, – і у цьому погляді знаходити сліди і осередки гармонії, вузли розривів, рішучі і яскраві ідеї, що мерехтять, немов маяки.

Мислити – означає експериментувати, а не лише інтерпретувати. Адже експериментування завжди належить теперішньому, у якому народжується нове. Саме в цьому сенсі

кожна молекула текстів професора В.О. Тулякова –це пульсація і глибина, підвищена чутливість до гетерогенних цілей, що імплікуються в дискурсах, які розходяться у різні боки.

Творчість Вячеслава Тулякова трансверсальна. Найдоречнішим тут видається образ архіпелагу, де кожен ціннісний світ, кожна життєва форма, кожен вид дискурсу є окремим островом, відділеним від іншого водною стихією. Професору Тулякову вдається роль капітана судна, який забезпечує зв'язок між цими островами. Трансверсальний розум діє саме так: він дефрагментує соціальний, культурний і правовий простір, пронизуючи розкидані й автономні його частини єдиною смисловою ниткою.

Інтелектуальна пристрасть Тулякова нерідко виконує й функцію скальпеля, безжально піддаючи відсіку концепції та дослідження, які він вважає методологічно нестійкими. Втім, тут теж проявляється його академічне нутро: своїм завданням він бачить не вказівку на «єдино правильний шлях», а опис ситуації методологічного зіткнення і глибоке критичне дослідження його внутрішньої логіки.

Не випадково ця інтелектуальна оптика сформувалася саме в Одесі – цивілізаційному хабі, що з'єднує нас із Середземномор'ям і дарує особливе відчуття Одиссеї. Адже «Одіссея» – це не лише історія про пригоди, блукання світами чи помсту. Це велике полотно життя – всесильного, мінливого, відкритого несподіваним зустрічам, втратам, поверненням і нескінченним перевтіленням. Це

історія про людину, яка не боїться шляху і розуміє, що справжнє повернення можливе лише після мандрівки у невідоме.

Саме такою видається і наукова подорож Вячеслава Тулякова. Наснаги Вам і сил, дорогий професоре, нових глибин і небесних сфер, дерев, зірок і вітрів, радості і непокори! З Днем народження!

III Наукове та університетське життя

Робочі будні

З кафедрою кримінального права, Національний університет
«Одеська юридична академія»

День народження Вячеслава Олексійовича Тулякова. Привітання кафедри кримінального права. О.С. Кузембаєв, В.П. Бойченко, К.С. Бухтіярова (Бабиніна), Д.О. Балобанова, О.Л. Гуртовенко, О.М. Поліщук (Шостак), О.В. Тавлуй, Ф.Ш. Іскандеров, Л.Ю. Тімофєєва, В.О. Туляков, Н.А. Мирошниченко, А.С. Оцяця, О.В. Степаненко, В.П. Кедик (Іванова), І.Р. Данильченко, Т. Череватова, М.П. Ігнатенко, М.М. Дмитрук, О.В. Ободовський. 28 липня 2015 року. м Одеса

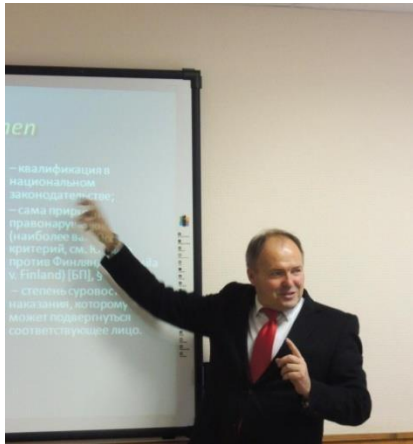

Засідання кафедри кримінального права. 30 серпня 2025 року,
м. Одеса

І.М. Горбачова, В.О. Туляков, Є.Ю. Полянський, А.С. Хильченко,
Л.Ю. Тімофєєва, О.В. Степаненко, А.Я. Берш, О.С. Павлова,
Д. Ніконова, В.П. Бойченко, В. Коваль

Лекція для студентського гуртка. 7 грудня 2016 року. м. Одеса

На випускному студентів факультету прокуратури та слідства.
Червень 2013 року

Гурток з кримінального права для студентів факультету прокуратури та слідства. Листопад 2012 року.

Студентська конференція, 23 квітня 2026 року, м. Одеса

22 травня 2026 року, іспит з кримінального права, м. Одеса

Міжнародна науково-практична конференція «*Кримінальне право в умовах глобалізації*» (м. Одеса, 25 травня 2018 р.)

О.Е. Радутний, Ю.В. Баулін, Ю.А. Пономаренко, О.В. Харитонов, В.О. Туляков, Л.Ю. Тімофєєва, А.В. Андрушко.

Міжнародна конференція. 2018 рік.

Національний університет «Одеська юридична академія», м. Одеса

В.В. Шаблистий, В.О. Навроцький, Н.А. Мирошниченко,
О.Е. Радутний, С.А. Хімченко, В.О. Туляков, Н.А. Савінова,
П.П. Андрушко, Ю.Ю. Коломієць, Д.О. Балобанова,
Є.Л. Стрельцов, Н.С. Юзікова.

Міжнародна науково-практична конференція «ECHR's Jurisprudence in Digital Era» (м. Одеса, 31 травня – 1 червня 2019 року).

Міжнародна науково-практична конференція «Кримінальне право в умовах глобалізації» (м. Одеса, 25 травня 2018 р.)

Міжнародна конференція, м. Івано-Франківськ

З В.О. Гацелюком на фестивалі ідей в м. Одесі. 27 серпня 2018 року

О.О. Дудоров, Н.А. Савінова, В.О. Туляков, Л.Ю. Тімофєєва, М.І. Хавронюк. 3 липня 2018 року. Після захисту дисертації Л.Ю. Тімофєєвої

X (XXIII) Львівський форум кримінальної юстиції «Українська кримінальна юстиція у пост/воєнній парадигмі». 19-20 вересня 2024 року. м. Львів

XI (XXIV) Львівський форум кримінальної юстиції «Українська воєнна та повоєнна кримінальна юстиція. (м. Львів, 4-5 червня 2025 року)

II Міжнародна науково-практична конференція «Наукові читання пам'яті професора М.П. Чубинського», 27-28 березня 2026 року

На Форумі кримінального права та процесу ім. Й.Л. Бронза,
Рада адвокатів Одеської обл., 23.08.2024 р. В.О. Туляков,
Л.Ю. Тімофєєва, О.В. Степаненко, Д.Г. Михайленко

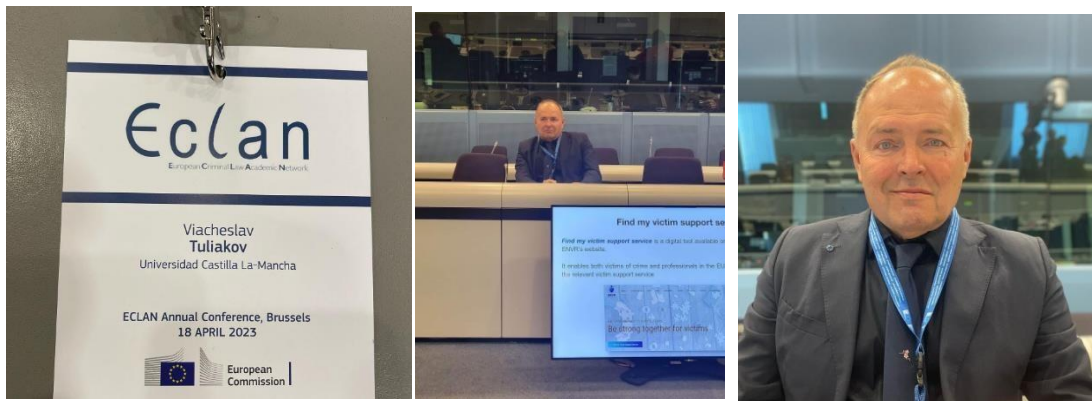

На Форумі кримінального права та процесу ім. Й.Л. Бронза,
Рада адвокатів Одеської обл., 23.08.2024 р.

2022 рік. м. Одеса.

Національний університет «Одеська юридична академія»

Брюссель, 18 квітня 2023 року

2022 рік

3 серпня 2022 р. – професор кафедри кримінального права Національного університету «Одеська юридична академія», професор-дослідник інституту Європейського та міжнародного кримінального права Університету Кастілья-Ла-Манча.

Березень 2023 року

Далі буде...